

Projecte Mediació Escolar

Escola Salvador Sanromà

ÍNDEX

- 1.1. JUSTIFICACIÓ DEL PROJECTE I ANÀLISI DE LA SITUACIÓ
- 1.2. QUÈ ÉS LA MEDIACIÓ ESCOLAR?
- 1.3. OBJECTIUS DE LA MEDIACIÓ ESCOLAR
- 1.4. COM HO FEM? PROCEDIMENT
 - 1.4.1.1. Qui fa la mediació escolar. Referents i coordinació
 - 1.4.1.2. Difusió a l'escola de la mediació
 - 1.4.1.3. On es fa la mediació escolar? Espai
 - 1.4.1.4. Organització de la mediació escolar
 - 1.4.1.5. Seguiment i valoració dels casos de mediació escolar
- 1.5. VALORACIÓ DEL PROJECTE
- 1.6. DIFUSIÓ DEL PROJECTE
- 1.7. EL FUTUR. QUÈ VOLEM?

1. JUSTIFICACIÓ DEL PROJECTE I ANÀLISI DE LA SITUACIÓ

L'escola Salvador Sanromà és una escola pública situada en la població de Llinars del Vallès, a uns 40 Km de Barcelona. Té 10.000 habitants aproximadament. Hi ha 400 alumnes, des de P3 a 6è. Tenim un 3% d'alumnat estranger, majoritàriament d'origen marroquí. I un percentatge de l'12% de famílies amb situació social desfavorida.

La nostra escola es defineix en el seu Projecte Educatiu com una escola inclusiva, innovadora i plurilingüe i emocional. Totes les actuacions que duem a terme estan enfocades a desenvolupar aquests quatre àmbits i a la millora del resultats educatius i de la cohesió social.

Fa cinc anys després de realitzar una diagnosi de centre vàrem detectar la necessitat de fer un treball en profunditat de la resolució de conflictes per donar eines al nostre alumnat a l'hora de gestionar de manera positiva les situacions de conflicte que es donen en el centre, acompanyat d'un treball de reconeixement i autogestió de les emocions de manera global en el centre.

Per començar a fer el canvi es va facilitar a l'auxiliar d'educació especial, Elisabet Galindo, que està en plaça fixa a l'escola, que es formés en Mediació amb una persona experta, professora del Màster de Mediació i resolució de conflictes de la UB, Judit Esparrica. Aquesta va proposar fer formació a l'alumnat, i al professorat per tal de fer un canvi en profunditat en la mirada cap els conflictes. Així mateix es va proposar a l'empresa externa de menjador una formació als seu personal.

Dins del Pla de Convivència del Centre vàrem redactar un Projecte de Mediació, que és el que es presenta en aquest document. Ha estat un procés consensuat amb el claustre de professors i informat i consultat amb el Consell escolar. També hi es implicat a l'Ajuntament, l'AMPA i la comunitat educativa.

2. QUÈ ÉS LA MEDIACIÓ ESCOLAR?

La mediació és un procés de gestió positiva de conflictes. Parteix del fet que quan es produeix un conflicte no es tracta de guanyar o perdre, sinó d'intentar arribar a un acord consensuat i cooperatiu entre les dues parts que millori les relacions afectades.

Els processos de mediació resulten especialment efectius a l'hora de gestionar els conflictes que es produeixen entre persones que mantenen una relació quotidiana.

La cultura de mediació promou els canvis necessaris perquè cada persona enfronti els conflictes convertint-se en part de la solució. D'aquesta manera es promou l'enfortiment personal i la capacitat d'aprofitar els conflictes per transformar la realitat.

Els conflictes ajuden a madurar i a créixer i formen part de la vida de totes les persones.

No cal esperar que esclatin fins al punt de reclamar una actuació per part dels adults, sinó que és possible facilitar a l'alumnat les eines necessàries per tal que pugui responsabilitzar-se dels conflictes en què participa.

A l'hora d'educar en el conflicte, la majoria de programes de mediació escolar desenvolupen competències relacionades amb la comprensió dels problemes, l'expressió d'emocions i sentiments, les habilitats de pensament reflexiu, creatiu i crític, i la comunicació basada en el diàleg i les capacitats d'escolta, participació activa, cooperació, convivència pacífica i procés de mediació i desenvolupament integral.

La metodologia més emprada en la formació de mediadors i mediadores és de caire socioafectiu: a partir d'unes dinàmiques participatives, s'extreuen conclusions que poden aplicar-se a situacions reals.

3. OBJECTIUS DE LA MEDIACIÓ ESCOLAR

Els objectius principals del Projecte de Mediació escolar són:

1. Desenvolupar en els alumnes habilitats de resolució de conflictes
2. Crear una cultura de la mediació a l'escola per tal que en el futur els nens i nenes siguin ciutadans concienciats
3. Crear un bon clima de convivència entre la comunitat educativa
4. Potenciar els valors associats a la mediació com el respecte, la tolerància, etc
5. Promoure la responsabilitat i autonomia de l'alumnat així com el benestar personal i social
6. Aconseguir una bona cohesió social i potenciar la prevenció com a estratègia proactiva en comptes de reactiva

4. COM HO FEM? PROCEDIMENT

4.1. Qui fa la mediació escolar. Referents i coordinació

L'alumnat de 5è i 6è són els mediadors i mediadores de l'escola.

Cada curs una persona experta (l'AAE o una persona externa a l'escola) fa una formació a l'alumnat de 5è per ensenyar els conceptes bàsics i les funcions de la mediació escolar. Es compta amb l'ajuda d'un grup d'alumnes de 6è que expliquen la seva pròpia experiència com a mediadors/es. Més tard, aquests seran els seus "mentors" a l'hora de posar en pràctica la mediació de pati.

L'alumnat de 6è fa una formació de seguiment, per recordar i consolidar el concepte de mediació escolar, reflexionant sobre casos concrets. A més, en aquestes sessions de formació es treballa la prevenció de conflictes dins i fora de l'aula, per afavorir el bon ambient d'aula i la cohesió social.

4.2. Difusió a l'escola de la mediació

La primera quinzena d'octubre l'alumnat de 6è passa per totes les aules de primària per explicar qui son i en què consisteix el servei de mediació . També es fa un recordatori dels criteris al professorat i al personal de menjador.

A partir del tema de la mediació a cicle superior hem fet un concurs de cartells fent servir una nova eina TAC, que es diu Desygnr. Es distribueixen per les parets de tota l'escola, per donar a conèixer el projecte de mediació escolar.

4.3. On es fa la mediació escolar? Espai

Les mediacions es fan a l'ESPAI DE MEDIACIÓ , una aula que està dins del menjador a tocar del pati. Aquí es pot parlar tranquil·lament ja que ens aïllem del soroll del pati i això facilita la comunicació (escoltar i parlar).

4.4. Organització de la mediació escolar

La distribució dels grups és de dos alumnes de cada classe (2 de 5è A, 2 de 5èB, 2 de 6èA i 2 de 6èB) sent un total de vuit mediadors setmanals que durant l'estona d'esbarjo (30min)

s'encarreguen de fer rondes pel pati per si els nens i nenes els demanen ajuda per resoldre un conflicte.

Les mediacions es fan per parelles de dos mediadors/es. Els nens i nenes mediadors poden jugar habitualment en el pati però si algú els demana fer una mediació han de prioritzar aquesta tasca. Els mediadors/es porten unes armilles grogues reflectants com a distintiu del càrrec per poder ser més fàcilment identificables.

Si un alumne o grup d'alumnes requereixen una mediació, s'acosten a algun dels referents que hi ha al pati i s'inicia un procés de mediació (ANNEX 1. Principis i procés de mediació), en el benentès que ha de regir el principi de voluntarietat.

Els mediadors i mediadores acosten les dues parts perquè puguin parlar tranquil·lament, per torns, exposant els seus arguments i trobant punts en comú que permetin la resolució del problema i la bona entesa entre els implicats.

Els mediadors/es emplen un document on es recullen el nom de l'alumnat implicat, la data, el motiu i els acords. Més tard acaben signant tant mediadors com implicats. Es porta un registre de totes les mediacions que es fan (ANNEX 2. Acta de mediació escolar) i es guarden en una carpeta custodiada a l'espai de mediació. Cada setmana la AEE, referent de mediació escolar, comptabilitza totes les actuacions que s'han fet i les arxiva, per tal de poder tenir evidències dels processos de mediació que s'han dut a terme.

Setmanalment la mestra referent de mediació fa un seguiment dels acords, tornant a reunir l'alumnat implicat per fer una valoració. Si els acords s'acompleixen es dona per tancat el procés de mediació.

Cada setmana canvia el grup de mediadors/es de manera que tot l'alumnat de 5è i 6è pot provar l'experiència. En el cas que un dia algun alumne no sigui a l'escola o no vulgui exercir de mediador/a (ja que contemplem el principi de voluntarietat), tenim un llistat de suplents per a substituir-los.

Per poder funcionar i gestionar d'una manera autònoma els grups, al passadís de les aules de cycle superior hi ha un suro "Mediation corner" (Racó de mediació) on els coordinadors/es mediadors apunten canvis, suplents, grups setmanals, suggerències ...

Aquesta tasca que desenvolupen aquest nens i nenes "coordinadors/es mediador/a" és voluntària i amb la supervisió i suport de l'AEE. S'encarreguen de l'organització del servei de mediació, participen en l'elaboració dels grups i dels suplents voluntaris que volen tornar a repetir

l'experiència, porten el control per comprovar que hi són tots els nens del grup d'aquella setmana, tenen cura del material que fan servir per fer les mediacions (armilles, carpeta amb fulls d'acta de mediació, bolígrafs...)

Durant el curs els mediadors i mediadores proposen als nens i nenes de tots els cursos de primària una trobada en petit grup a l'estona del pati per tal de recordar quin tipus de conflictes són els susceptibles de mediació, criteris, quines són les regles de la mediació, i analitzar si ...

4.5. Seguiment i valoració dels casos de mediació escolar

Cada dijous en la sessió d'educació en valors, la persona referent i el grup d'alumnat mediador d'aquella setmana fan una valoració i posada en comú de com ha anat, parlen de quins conflictes han estat més difícils de resoldre, de dubtes, i es fa intercanvi de recursos i opinions.

Creiem que és important donar-li rellevància i protagonisme a aquest espai, aquesta trobada forma part del procés formatiu d'aquest alumnat.

5. VALORACIÓ DEL PROJECTE

Cada curs es fa la valoració de les actuacions en la Memòria anual, que ens

La valoració del projecte es fa el mes de juny amb l'alumnat. A final de curs ens trobem per reflexionar sobre l'experiència. Fins ara els alumnes i les alumnes han viscut molt positivament aquesta activitat. S'han mostrat satisfets per la feina feta, valoren que han ajudat els companys i que han millorat en el procés d'enteniment entre les parts en conflicte. També han fet propostes interessants. Es senten orgullosos i volen repetir l'experiència el proper curs. El claustre de professors també valorem molt positivament el servei de mediació tant per la implicació de l'alumnat com perquè els conflictes al pati s'han reduït notablement.

Però sobretot perquè l'alumnat ja resol els seus conflictes d'una manera autònoma i entre iguals i troben i aconsegueixen els acords als que arriben. També comencen a interioritzar la mediació com a eina de convivència a l'escola i això és molt positiu i gratificant.

Cal destacar que amb la mediació engresquem a l'alumnat que té més dificultats a l'hora de relacionar-se amb els companys i les companyes, que solen tenir més conflictes o que els costa jugar amb els altres al pati. Els donem l'oportunitat d'utilitzar el seu potencial en ser model

mediador i donar exemple. D'aquesta manera els donem visibilitat i oferim un compromís amb el qual es motiven i es senten bé.

6. DIFUSIÓ DEL PROJECTE

Aquests és un projecte molt important per l'escola, i el nostre desig és que es conegui en tot el nostre entorn.

Dins la nostra Revista Llapis i Paper, que s'edita anualment sempre es fa un article per difondre a tota la comunitat educativa la tasca de la mediació escolar.

Cada curs fem la valoració al claustre de professors i al Consell escolar, en les Memòries anuals i en les Programacions Generals anuals, on expliquem les propostes de millora.

L'AMPA està informada a través de les coordinacions periòdiques amb la direcció del centre.

Donat que participem des de fa anys en programes europeus com ERASMUS i e-Twinning, rebem visites de mestres d'escoles d'altres països, que valoren com molt innovador aquest recurs per a la convivència i el tractament de conflictes escolars.

En les jornades de Portes Obertes que fem amb motiu del procés de pre-inscripció expliquem què és la mediació escolar, com la treballem i perquè.

Compartim informacions i novetats amb els centres educatius del nostre entorn, CRP, escoles i instituts, Cal Lletres...

L'Ajuntament n'està assabentat no només perquè subvenciona una part de la formació sinó perquè en les reunions de coordinació amb la tècnica d'educació i en les comissions socials amb l'educadora dels Serveis socials s'expliquen els casos més significatius.

Tenim un canal d'Instagram i de Twitter a on fem difusió de moltes de les activitats que duem a terme a l'escola, entre elles la mediació escolar.

Un cop al mes l'alumnat de cicle mig i de cicle superior de l'escola envia articles al diari comarcal 9NOU, i cada curs enviem alguna notícia de la mediació escolar que fem a l'escola.

És un valor per la convivència de la comunitat educativa i les famílies que assisteixen

7. EL FUTUR. QUÈ VOLEM?

De cara al futur ens proposem continuar amb les formacions d'alumnat, professorat i monitores del menjador, però volem fer un pas més.

Creiem molt en la prevenció, i ens plantegem enfocar el tema de la mediació fent tallers amb grups d'alumnes amb més necessitats o de manera individual, implicant-hi també les seves famílies. Ja fa temps que estem treballant amb l'Ajuntament la necessitat de fer accions preventives amb alumnat amb necessitats socio-econòmiques. .

L'objectiu és acompanyar a aquest alumnat en les seves relacions de convivència, tant en l'entorn escolar com en la resta de la seva vida. Que aprenguin a gestionar les seves emocions per afavorir un comportament amb relacions sanes de cara al futur.

Pretenem fer un treball setmanal i sistèmic, amb personal expert entrant a les aules per detectar possibles casos, per així després fer la proposta de treball en xarxa: escola, família, alumnat, professionals externs experts, EAP i Ajuntament.

Si aquests tallers i la intervenció amb la comunitat educativa i de l'entorn funciona ens proposem organitzar una jornada de mediació educativa per tal d'exposar la nostra experiència, compartir inquietuds i dubtes, promoure l'expandiment de la mediació escolar, etc

Llinars del Vallès, a 5 de febrer de 2020

Gabriela Huguet Esteras
Directora

Bibliografia:

Boqué M.C., Codó M. i Escoll M., (2008), *El benestar a l'aula. Eines per a l'acció tutorial (1) Educació per a la convivència*. Fundació Blanquerna Assistencials i Salut. Universitat Ramon Llull. Barcelona.

Boqué M.C., Codó M. i Escoll M., (2008), *El benestar a l'aula. Eines per a l'acció tutorial (2) Prevenció de conductes negatives i construcció de la cultura de la pau*. Fundació Blanquerna. Universitat Ramon Llull. Barcelona.

Departament d'Educació, (2019), *Quadern de mediació. Obre en una nova finestra*. Generalitat de Catalunya. Barcelona.

Boqué M.C i Doñate M. C., (2007), *Guía de mediación escolar: Programa comprensivo de actividades de 6 a 16 años: 2*. Rosa Sensat. Barcelona.

Ibarrola-García S. i Iriarte C., (2012), *La convivencia escolar en positivo: Mediación y resolución de conflictos*. Pedagogía y Didáctica. Ed. Pirámide